

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Бізнесове Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ОДНОГО ЛІДЕРА.

Найбільш улюблений капіталістами і найбільш зненавиджений робітниками є лідер англійської юнії залізничників Томас.

Від 1918 року є він членом тайної королівської ради, який він присягнув служити вірно й непохитно.

В 1920 році Томас — герой "чорної п'ятниці". Був це час, коли мав бути доконтрактний союз трох юній: майнерів, залізничників і транспортників. Мав бути тоді викликаний страйк, але Томас зрадив в останню хвилину й справа провалилася.

В 1921 році Томас на суді заявив: "Коли-б в наслідок страйку мала-б бути революція, то я уважав би своїм обов'язком допомагати, щоб розбити страйк." Тоді-ж на суді він сказав: "Ні до страйку, ні після страйку, ні в часі страйку я не зробив нічого такого, що протирічило-б моїй присязі тайного доглядника".

Підчас майнерського страйку 1926 року Пю, тодішній голова Генеральної Ради трейд-юній, зажадав, щоб майнери заперестали страйк, прийнявши пропозиції Самюела. Провідник майнерів, Кук, запитав, де є гарантії, що уряд прийме пропозиції Самюела. Томас відповів: "Ви можете не вірити моему слову, але неваж-ж ви не вірите слову британського джентльмена, який був губернатором Палестини? (Самюел був одного часу губернатором Палестини.)"

За ці віри услуги англійські залізничні компанії подарували Томасові залізничних шерів на 50 тисяч фунтів стерлінгів (близько 250 тисяч доларів). А після поразки майнерського страйку минулого року, за те, що юнія залізничників справно доставляла закордонне вугілля з портів в глибину Англії, Томаса, як лідера цієї юнії, нагороджено степенем доктора горожанського права — "honoris causa" — Оксфордського університету.

Томас спекулює на біржі залізничними шерями — про це всім відомо.

Недавно Томас видавав заміж свою дочку, то на весіллі запросив прем'єра Бодвина з жінкою та Лойд Джорджа з жінкою.

Це "робітничий лідер". Тепер він обороняє проти-трейд-юнійний закон, ухвалений недавно англійським парламентом.

ПІВСОТНІ ЛІТ ПРАЦІ Й БОРОТЬБИ НА РЕВОЛЮЦІЙНОМУ ПОСТУ.

Дня 5. липня ц. р. минуло 70 літ старенький, але активний революціонер, Кларі Цеткін. Хто з свідомих революційних пролетаріят обходив 5. липня 70-літній ювілей народження Кларі Цеткін.

Комуністичний Інтернаціонал, Всесоюзна Комуністична Партія, Комуністична Партія Німеччини й революційні організації різних країн вітали в той день славу ювілятку, що 50 літ тому назад стала на шлях революційної боротьби і не зійшла з него до нинішнього дня.

Вітаючи Клару Цеткін, Виконком Комінтерну у своєму привітті пише:

"Дорога Товаришкі!

Ваш ювілей, є ювілей революційного марксизма, ювілей пролетарського Інтернаціоналу. Віддавши більш, ніж піввіку свого життя справі класової пролетарської боротьби, Ви є, дорога товаришкі, живе втілення революційних традицій, німецького й міжнародного пролетаріату, Ваш шлях боротьби є шлях всього чесного, всього стійкого й революційного в таборі робітничої класи.

За тих днів, коли Плеханов, Гед, Кавтський, не кажучи вже про лівих реформістських бюрократів, прикували себе до колесниць імперіалізму, зрадили марксизм й пролетарську класову боротьбу, Ви були в числі тих небагатьох, хто врятував честь німецького й міжнародного робітничого руху. Тоді, як Еберт Шайдеман, Тома і Гендерсон сподобалися чести бути в міністерських кабінетах, або в передпокоях цих кабінетів, Ви сподобилися іншої чести, що нею може й повинен пишатися кожний революціонер: буржуазна Німеччина кинула Вас до в'язниці. Основними провідниками міжнародного II Інтернаціоналу є Носке й Вельс, МакДоналд і Гендерсон, Рендель Томас, — білогвардійці, кати робітничої класи й безпосередні слуги міжнародного капіталу, таємні радники його величності.

Комінтерн, сумуючи, що великі борці пролетаріату — Люксембург і Лібкнехт — забиті з наказу Носке й Вельсів, — не дожили до тризних і славетних днів революційної боротьби, що розгортається по цілому світі, пишеться тим, що в числі його основників були й Ви, дорога Кларо. Комінтерн щасливий бачити Вас і сьогодні серед своїх найбільших провідників.

Російська революція й Всесоюзна Комуністична Партія пишуться тим, що мають в Вашій особі свого найвіданішого приятеля, товариша й передового борця, який всією силою свого розуму, свого палкого серця й своєї революційної пристрасти боронить справу партії, революції, ленінізму від усіх нападів, звідкіля вони-б не походили.

В день 70-річного Вашого ювілею Комуністичний Інтернаціонал висловлює свою глибоку певність в тому, що Ви матимете щастя бачити дальші овочі своєї піввікової роботи й боротьби".

Бо й справді: мало осталося на непохитній класово-революційній позиції між робітництвом тих колишніх марксистських ветеранів, що разом з Кларою будували міжнародний революційний рух. Одні померли, других вбили наймити капіталу, треті зрадили й перейшли у ворожий табор. А Кларі Цеткін, невтомна революціонерка, основателька міжнародної жіночої організації, стоїть і нині як вірний жовнір революції на передових її чатах тримаючи високо червоний прапор.

ЗРАЗОК ХУЛІГАНЦІНИ.

Мандолинова оркестра й група танцюристів саскатунського відділу Секції Молоді ТУРФ-Дім вийшла в липні на фарм, переважно між українських поселенців в Саскечевані, з піснями, музикою й українськими народними танками. Вийшла вона з чисто культурною метою — щоб завести між українських фермерів і робітників українську пісню, музику, народні танки, скрасити їх життя, збудити любов до української народної творчості. Цю народну українську творчість демонструвала українська молодь, також перед робітниками й фермерами інших національностей — там, де люде приходили на її концерти.

Дуже вдячні були українські фермери цій українській робітничій молоді за її працю. Знаємо ми це з того, як мнунуло року вітали фермери вінніпегського мандолинового оркестру. Знаємо ми з того, як пишуть нам, що на концерти саскатунської мандолинові оркестри приїздили фермери за 20 — 30 миль; що хоч був проголошений один концерт, то проте приходилося давати по два концерти в одній місцевості, щоб всі люде могли бути присутні. "Фермери стрічали й працювали мандолинову оркестру із зльямом на очах", пишуть нам.

Але що-ж про це кажуть і роблять петлюрівські хулігани? Ось послухайте! Прибула саскатунська мандолинова оркестра до Мус Джо, Саск., і мала дати концерт в п'ятницю, 22. липня, в Укр. Роб. Домі. День перед приїздом оркестри до Мус Джо, петлюрівські недолюдки видали й рознесли похід кати пашківиль ось такого змісту:

IMPORTANT NOTICE TO THE CITIZENS OF MOOSE JAW.
The bolsheviks who are calling themselves Ukrainians and citizens of Moose Jaw, are acting under false pretenses as they are only a bunch of red dogs.
They are holding a concert at their hall on Friday July 22 and if you are wise you will not help them by attending this concert.
A Citizen of Moose Jaw.

Ось який вершок петлюрівського хуліганства! Чому-ж тоді дивуватися, що в Польщі петлюрівці допомагають Пласудському катувати українських робітників і селян, гноїти їх в тюрьмах, розстрілювати? Дайте змогу це робити тим недолюдкам тут, в Канаді, а вони зроблять те саме.

Коли українське робітництво й фермерство в Канаді масово протестувало проти засуду на смерть в Тернополі Михайла Білого, українського селянина, то мусажувські петлюрівці сказали, що Михайло Білий, це паршива вівця. За це дістали вони похвалу від "Укр. Голосу".

А тепер ось дітей українських робітників, за те, що грають і співають українські пісні, що танцюють українські народні танки — називають "чорвоними собаками". Називають англійською мовою перед англійською публікою.

Ми даємо це під осям кожної думаючої людини.

З ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ ПО ЗАЛІЗНИЧИХ ШАПАХ.

"Бі енд О", або т. зв. "Кооперейтив Плен", приніс великі користи для компанії а заліди для робітників. — Робітники вступають до інтернаціональних юній зі страху. — Молодих робітників відправляють з роботи тому, що їх забагато. — Шістьдесятилітні старці виганяють з роботи, бо вони старі щоб їм не платити пенсію.

Всім вже відомо, що коло два роки тому назид т. зв. інтернаціональні юнії, що входять в склад Американської Федерації Праці, заклали ці сьенарськую компанію угоду "взаємно собі помагати". На підставі тої угоди завелена по всіх більших шапах сьенарської дороги американські методи виробництва, — "Балтімор енд Огайо Плен", який вже попередно завелено в залізничних шапах Злучених Держав. В короткій цій пляні означає: "братнє" порозуміння між працівниками в шапах робітниками і представниками компанії; спільне вишукування нових плянів та методів для удосконалення машинерії, ріжних знарядів виробництва, щоб в такий спосіб можна краще і скорше нове таншим коштом виробляти, а старе направляти.

Іншими словами: юнійні провідники мають показувати компанійним представникам, що коло теї, а теї роботи правде забагато робітників, що замислять трох, ту саму роботу може виконувати лише один робітник при помочі такого, а такого знаряддя (машини, або "тулзу"). Юнійні провідники, а також і всі члені юній, мають уважати, щоб не нищити матеріалу, щоб добрий матеріал не викидали на "скреп", щоб навіть з старого роботи нове, щоб шадити, бо це все "наше спільне"! Оце є той "Кооперейтив Плен".

Зразу, коли цей плян ввели в життя, провідники юній казали, що така спільна праця робітників з компанією виїде на користь-самим робітникам, що буде подостатком роботи, не буде відправки робітників. Але зараз показалося цілком інакше. Все удосконалено, але

самий. Справа в тім, що коли провідники інтернаціональних юній кооперують з сьенарською компанією в праці, то компанія надала цим провідникам і троха деякого права голосу. Вони (юнійні провідники) мають великий голос, (а спеціально в зах. Канаді, де вони слабше стоять) в тім, чи відправляти робітників з роботи, чи маєть працювати менше днів в тижді і держати всіх робітників. І ось зараз над цю справу говорять на юнійних мітингах. Старі консервативні робітники, що вже довгий час працюють в компанії і безпечно своєї праці, стоять за тим, щоб відправити частину робітників, а самим працювати повний час. Молодші робітники, що боять за свої власні роботи, а також й радикальніший елемент, стоять за тим, щоб нікого не відправляти з роботи, а готуватися працювати менше днів в тижді. А це є також і шучка провідників юній. Вони стараються всіма способами вигнати з роботи всіх противників інтернаціональної юнії, а відтак завести "юнійну шапу" та дальше провадити спільну працю з компанією без перешкоди провідників.

Тут вина робітників. Треба було вступати до юній тоді, коли вирішувалася справа "Кооперейтив Плен-у". Треба було своїм голосуванням не допустити до введення його в шапах. Була сила це зробити. І зараз не було-б тої масової відправки робітників по всіх шапах, а коли потреба вимагала-б таки коначно відправити частину робітників, то ми всі-б вирішили працювати коротші години і всіх робітників задержати при праці.

Це одне чудо, яке стається на сьенарській залізній дорозі. Два місяці тому назад ви-

тні 1919 р. з Великої України, заявив, що тодішні порядки на території, занятій більшовиками, є ще ідеалом в порівнянню з хаосом, неладом і безправством на території Української Нар. Республіки під владою петлюрівщини. На кінець треба сказати, що такої деморалізації душі народу, яку виницили панове Андрій Лівички з хвилею, як на стрім голів полетіли під фартушок Польщі, не знавав мабути ні один нарід в світі. Якравим червоным документом цього є кравіський з'їзд петлюрівщини, що під рясні оплески зібраних, без слова протесту з боку хоч-би одного учасника, передав чоловібитно катам українського народу — урядові імперіалістичної Польщі. Це вже є вершок деморалізації, цинізму і облуди.

"Руїніки! В ім'я чого і в чім інтересі хотіли-б ви знищити ту дрібку української державности, той завязок українського культурного й економічного життя, який навіть сапійні добачать в Українській Радянській Республіці? В ім'я Польщі "од моржа до моржа", чи в ім'я "третьої Росії"? Шо ви на місце Радянської України принесете? Польських і московських поміщиків і армію маршала Пласудського? А опісля... Схаменіться!"

Де-ж там хтось бачив, щоб продажи душі схаменулися.

Де-ж там хтось бачив, щоб продажи душі схаменулися.

"УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР" ПРО ПЕТЛЮРІВЦІВ.

"Український Прапор", орган Петрушевича, що виходить в Берліні, приніс дальші вістки про те, як відбувся петлюрівський з'їзд в Кракові та який привіти складає тому з'їздові орган Пласудського "Глас Прави". "Укр. Прапор" повідомляє також, що на західно-українських землях уряд Пласудського переводить "реєстрацію найвільших петлюрівців — військових і юридичних не добитків бувшої УНР."

"Ці "ресурсові козачки" пан Пласудський" — пише "Укр. Прапор" — підготували найдаліше на осьні — виганяє за слово — український конгрес, який має відбутись у Варшаві від оком польського генерального штабу і становити на вищий та відповідний стан виробництва, помогли компанії збити мільони доларів більше, як попередніх років, а тепер їхні власні члені, які десяти років працювали для компанії, потратили роботи. Це було на сході Канади. В західній Канаді, а переважно у великих шапах у Вінніпегу та Трансконі, де інтернаціональні юнії стояли слабо, там впади жертвою цього ганебного "Кооперейтив Плен-у" робітники, що належали до Одної Великої Юнії. Провідникам вдалося зробити так, щоб членці інтернаціональних юній не відправляти, а відправляти противників без ріжничі, як довго вони працюють для компанії. Багато робітників потратило роботу, що працювали в компанії по п'ятнадцять і більше років.

Юнійні провідники використовують це для своєї власної користі. Вони кажуть: "Бачите нам вдалося зробити з компанією те, що наших членів не відправляють з роботи, а лише "вечелєві". І робітники, яких це недосягнула рука "Кооперейтив Плен-у", вступають до інтернаціональних юній не з охоти, не тому, що цього вимагають спільні інтереси робітничої класи, а вступають лише у власний інтерес, щоб не страдати самим роботи.

Один "лейд-оф" вже закінчився "від води до води", а зараз має бути ще один такий

шах розпорядження повідправляти з роботи тих робітників, здорових, чи слабих, що ім скінчилося шістьдесять лїт життя. Денні газети доносили, що лише в одній провінції Манітобі відправлено двіста робітників та що вони збираються скажити сьенарську компанію за те, що їх безпідставно відправлено з роботи. Деякі з них працювали в компанії по двадцять п'ять і більше років, ціле своє життя провели в газах, пороху, димах та при тяжкій зимній і горній праці, а зараз опинилися на вулиці. Таке то право на життя дає демократична країна своїм горожанам, що помагали будувати її, боротися за неї, що посиляли своїх синів вмирати за інтереси тих самих компаній, які сьогодні коштули їх від варстату.

Більшість з робітників опинилися без жадних средств до життя. І коли вони працювали зі своїми молодшими товаришами праці, то не один заплакав, як малолітня дитина. Офіційна юнія ані голосу не підносить в цій справі. Видно, що це робиться в порозумінню компаній з юнійними провідниками.

Майже така сама ситуація панує і на сьенарській залізній дорозі та шапах. Тільки сьенарська компанія не потребує порад юнійних лідерів і свою роботу провадить без "Кооперейтив Плен-у".

Недавно денні газети доносили, що Канада збагатилася багатьма мільонами доларів через спровадження імігрантів з Європи. Цю "Канадою" є сьенарська і сьенарська компанія. Вони накопичили мільони доларів коштом голодних і холодних імігрантів, коштом тих робітників, яких на старші літа відправлено від праці.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

СКАЛКИ ЖИТТЯ.

ФЕШЕНАБЕЛЬНИЙ ПАЛАЦ І ГРЯЗНИЙ ЛЬОХ.

Моряк описує, що на першокласних океанських кораблях-палацах є страшні грязні льох-помешкання для обслуги корабля.

"Гордість Америки, могутній морський Левітан — вигода й комфорт для всіх. Запрошують гостей дивитися. Говорять Смит недавно приковив. Але ні губернору ні інших гостей ні пасажирів не пускають до "форкеселя" (передна частина корабля, де моряки)... Тай моряки тут нікчемні. Справжній моряк не радо шукає за роботою в тій палаті на хвилях. За багато бюрократизма, а за мало чистоти, до якої звик справжній моряк. Кожний великий "трємп" (корабель "волоцюга", що не має правильної дороги, а возить принагідний крам з порту до порту, як трапиться), має краще приміщення для моряків. Кажуть моряки, які були останній раз на Левитані, що на протязі півтора місяця "форкесель" навіть не замінюва. Залоза набиратися здебільша "з дна", неорганізована й безпринципа. Тільки щоб дохварши до Нью Йорку чи до Саутгемптону добре напитися. Морякам не дозволено відповідати на питання пасажирів, мабути щоб хтось з дорого заплативших гостей не почув такого, щоб йому не любо було чути..."

В АМЕРИКАНСЬКОМУ РАУ — В ЛОС АНДЖЕЛЕС.

В столиці американської кінематографії, в столиці палаців, відпочиваючих багатів і релігійних місій — безробіття й нужда.

Чорні таблички в конторах людозерів-посередників вкриті оповістками про роботи, але дев'ятьдесять відсотків тих оповісток — видумка, брехня. В державнім бюрі посередництва поміститься яких триста осіб і що-дня воно переповнене. Хоч будинок новий, але сидити тут — огида. Підлога вкрита обрушками черстого хліба, лущинням з орхів, шкіркою з помаранчів. Пляють, куди хто хоче. До недавня треба було стояти, тепер поставлено лавки для яких двох сот чоловіка... Хто приходить наймати собі наймитів, той бере їх звичайно з передних лавок, і тоді всі пруться на порожні місця, буває, що й побується. Хто зоставе позаду, той звичайно того дня вже щастя не має... Буває, що дехто й дістане роботу, та взяти її не може, бо на дорозу, на трамвай, не хватает...

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ ПРИ ПРАЦІ.

Кожних 25 хвили в Америці, при роботі в якійсь фабриці, шахті чи будівлі, убиває одного робітника. Шо 15 секунд тривається якийсь індустріальний випадок без смертельних наслідків, але з меншим чи більшим покаліченням людини.

Ще короткі підсумки, зроблені Бюром Робітничого Здоров'я, для скляної ним недавно в Клівленді першої міжюнійної конференції в справі охорони й здоров'я людей, неустанно zagrożених колесами й індустріальними машинами. Двадцять-пять юній було представлено на конференції, кожна з своєю статистикою індустріальних жертв... В вугільних шахтах, де найбільше трагічних випадків, що-року 2,200 до 2,400 вбитих; в будівництві по-верх 2,000 смертей і 100,000 нещасних пригод. Крім наглої смерті й очевидного каліцтва в деяких індустріях ще повільний, незримий, та нескрихий вплив отруй...

Всі ці колосальні жертви припадають на працююче населення країни. Ті-ж дармоїди, шо на них працюють інші, свого життя на безпеку не наражають.

Таке життя. Такі його скалки. Така "демократія". Гори золота й роскоші з одного боку й нечуванна нужда та припинення — з другого.

Бо тут все міряється долларом і все служить долларові.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!